

De overstrekete ord i det håndskrevne materiale er her markert med gul farge.

Erklæring

I desember 1944 åpnet jeg en aften jernskapet i min mands påkledningsværelse på G. for å ta ut noen av mine ting som jeg oppbevarte der. Min mann hadde alltid nøkkelen til jernskapet, så jeg måtte spørge ham om å få låne nøkkelen hver gang jeg trengte den. Skapet var fullt av dokumenter i blå mapper, hvorav de fleste var påtegnet «Hemmelig». Jeg så at noen av dokumentene var på norsk og noen på tysk. Jeg spurte min mann hvorfor disse dokumentene skulde oppbevares der, da jeg mente at Gimle ikke var sikkert for et bombardement fra fly. Han svarte da at han anså jernskapet for sikkert. Videre tilføyet han at disse dokumenter var meget viktige for ettertiden, den historiske granskning og belysning av hans politiske arbeide, hans handlinger og motiver, og at papirene ikke skulle røres, men måtte bli der.

Den 9.5.45 ca. kl. 6.45 reiste min mann til Møllergt. politistasjon. Tilstede på G. var da foruten mig, 11-12 piker, fru L. og 6 unge menn. Jeg var utav mig av fortvilelse og følte mig svimmel og uvel. Jeg hadde sikkert regnet med å bli internert sammen med min mand. Jeg ba alle pikene og andre la mig være alene en stund. (Vi ventet politiet som forresten ikke kom, og vi var engstelige for tumulter og overfall av uvedkommende da bestyrerinden og jeg fra vinduet i frokostværelset i 2. etasje så flere hundre mennesker som trengte sig inn på gårdsplassen på Gimle og forsøkte å åpne kjøkkendøren. Da denne var godt låst forsvandt de litt etter litt.)

For å stimulere meg spiste jeg litt frokost og drakk en kopp te. Fru Lundesgård og bestyrerinden var tilstede mesteparten av tiden.

Vi ventet at politiet måtte komme og fryktet for tumulter og overfall. I denne forbindelse kan nevnes at en 2-300 mennesker trengte sig inn på gårdsplassen og forsøkte å åpne kjøkkendøren. Bestyrerinden og jeg så dette fra frokostvær. i 2. etasje. Da døren var forsvarlig låst forsvandt de litt etter litt.

P.gr. av den usikre situasjon kom vi (fru L. og jeg) ved 9-tiden til å tenke på min mands filosofiske verk *Universismen* - et manuskript på ca. 1000 sider - som var skrevet før krigen, og på hvorledes det kunde sikres. Jeg visste ikke hvor den lå, gikk til min mands private arb.værelse og søkte der. Min mand oppbevarte sine dokumenter på 3 steder: I biblioteket i 1. etasje, i sitt private arb.v. i 2. etasje og i det omtalte jernskap i påkledningsv. Jeg åpnet jernskapet (jeg fikk min mands nøkler da han reiste), og tok endel av papirene ut og la dem på det runde bord som stod i påkledningsværelset. *Universismen* fandt jeg ikke der. Stemningen var panikkartet, alle var opphidset, vi skulde skynde oss. Vi gikk da til arbeidsværelset i 2. etasje uten å låse jernskapet, papirene ble liggende på bordet. Per Jahr, fru Lundesgaard og Østring og et par unge menn var nu også kommet tilstede og vi søkte i alle skap. Jeg ble der bare noen få minutter, da jeg plutselig følte mig dårlig, ble kvalm og gikk fra dem til mitt badeværelse, som lå 5 værelser borte fra arbeidsværelset i 2. etasje. Jeg ble borte ca. 10 min. Da jeg skulde gå tilbake til arb.vær. traff jeg fru L i mitt påkledningsvær. Hun gikk mig i møte og fortalte at de hadde fundet «*Universismen*» og at hun hadde sendt den til sin onkel advokat Chr. Jensen til oppbevaring. x) Dette hadde hun gjort uten å spørre mig, fordi hun fryktet at je vilde motsette mig dette, som hun anså for riktig. Jeg ble meget sindt på henne da jeg var imnot at den ble sendt på denne måte. Manuskriptet var sendt med fru Aalholm som hadde vært på Gimle og besøkt sin mann. og var på gårdsplassen medsin barnevogn. Manuskriptet ble lagt i barnevognen og på den måten fjernet ut fra Gimle.

x) fordi det var for knapp tid å spørre mig.

Universismen var altså fundet og fjernet mens jeg var fraværende og senere viste deg sig at samtidig ble 3 dok.mapper med dok. fra Q's arkiv også fjernet fra de tidl. omtalte 3 steder. Fru L. nevnte ikke at dok. fra Q's arkiv også var fjernet og jeg kjennte ikke til det før P.J. fortalte det til mig i ca. 1946, da han kom ut fra llebu og besøkte mig. Det er meget mulig at de som var tilstede glemte å underrettemig om dette p.gr.a. den spennte situasjon og stemningen som hersket på G. Det er også mulig at enhver trodde om de andre at jeg var underrettet.

Da min mann i lagmandsretten ble beskyldt av dommer Solem og aktor Anneus Sch. for at han tilintetgjorde sitt arkiv på Gimle ble jeg meget overrasket og forstod ingen ting, da jeg visste at intet var brennt eller rørt, sålenge jeg var der - unntagen Universismen som ble fjernet - se foran. Universismen var senere sendt advokat Henrik Berg av advokat Chr. Jenssen.

De gangene jeg besøkte min mann før han døde talte han stadig om sine papirer og spurte mig hvor det var blitt av dem på Gimle. Han fremhevet at endel dokumenter som var meget fordelaktige i hans sak ikke kom frem i lagm.retten. Han nevnte spesielt «Europapakt» - i flere eksemplarer, et takkebrev fra de russiske myndigheter i Ukraina for hans innsats der og mange flere.x) Min mann var forundret og fortvilet og han spurte mig hver gang hvad det var blit av hans arkiv på G. Jeg forsikret ham hver gang at jeg intet hadde rørt og jeg visste heller ikke på det tidspunkt at andre hadde fjernet noget.

Da jeg til min store fortvilelse fikk vite fra Per Jahr i 1946 at min mands arkiv var fjernet av de menn som var på Gimle (Per Jahr, Østring, Aalholm, Aastorp og Wik? og fru Lundesgaard) for å bringe det i sikkerhet, satte jeg mig i forb. med Øst de foran nevnte menn og ba dem komme med sine skriftlige forklaringer ang. denne sak.

x) Han nevnte, at fordi så mange for ham fordelaktige papirer ikke kom frem i retten ble ikke hans sak tilstrekkelig oppklart.

sikkerhet regnet med å bli internert sammen med
min mand. Jeg ba alle politene og andre la
mig være alene en stund. [Vi ventet politene
og som forresten ikke kom og vi var engste
for tumulter og overfall av uønskede
beskyttere og
da jeg ~~fra~~ fra vinduet i forstovet i
2. etasje, så flere hundre mennesker som
trengte seg inn på gårdsplassen på
og forsøkte å åpne kjøkkendøren. Da den
var godt låst forsvant de litt etter litt.

For å stimulere mig spiste jeg
litt potet og drakk en kopp te. På lunde
gård og bestyrerindas var tilstede merke
parten av tiden.

På grunn av ventet at politene
skulle komme og trykke for tumult
og overfall. Ideen forbindelse kan
nevnes at en 2-300 mennesker trengte
seg inn på gårdsplassen og forsøkte å
åpne kjøkkendøren. Da den var forsva-
ret låst forsvant de litt etter litt.

Revisi

P.g. da den utvise skuespiller
og jeg) ^{med 9 sider} til å tenke på min mands filo-
sofiske verk ^{- et manuskript på ca. 1000 sider -} Universesmen, som var
skrevet for prisen, og på hvorledes det kunde
sekes. Da jeg ikke visste ^{ikke} hvor den lå, gikk
vi til min mands private arkiv ~~og~~
~~sokte der~~. Min mand oppbevarte sine dokum-
enter på 3 steder: I biblioteket i 1. etasje,
i sitt private arb. v. i 2. etasje og i det omtalte

jerustrop i påbudsingsv. Jeg åpnet jerustropet
(Jeg fikk min mands nøkler da han reiste,
og ~~tok~~ tok ^{endelig av} alle papirene ut og la dem
på det runde bord som stod i påbuds-
værelset. Universismen fant jeg ikke der.

Stemningen var panikkartet, alle var
oppskilt, vi skulle stegulle ass. Vi gikk
da til arbeidsværelset i 2. etasje uten å
lese jerustropet, papirene ble liggende
på bordet. Per Jahr ^{fra hvedesgaard og Gind} ~~og et par andre unge~~
~~menner som var~~ var nå også kommet tilstede

og vi søkte i alle staper. Jeg ble der bare
noen få minutter, da jeg plutselig følte meg
dårlig, ble kvalm og gikk fra dem til ba-
detsværelse, som lå 5 værelser borte
fra arbeidsværelset i 2. etasje. Jeg ble borte
ca. 10 min. Da jeg skulle gå tilbake til arb.
var. traff jeg fru R. i mitt påbudsingsværelse.

Hun gikk meg imøte og fortalte at de hadde
funnet "Universismen". Hun og at hun hadde
sendt dem til sin onkel advokat Chr. Jensen

X til oppbevaring. Dette hadde hun gjort uten
å spørre meg, fordi hun fryktet at jeg ville
motsette meg dette, som hun også for riktige.

Jeg ble meget sint på hende, ^{for jeg var imot og den ble sendt} ~~hvor skulle ma-~~
nuskriptet med fru Ra ^{Polholm} ~~som i hendes som~~
~~hadde mistet det~~ ~~for~~ ~~hvert~~ ~~og~~ ~~hvert~~ ~~sin~~ ~~del~~ ~~og~~
var på gardsplassen med sin barnvogn.

Manuskriftet ble lagt i barnevognen og på
den måten ~~smuglet~~ ~~ut~~ av Gind.

X) ~~eller~~ fordi det var for knapp ~~fjernt~~ fra ^{til 2. etasje}

spesielt: "Europapakt" i flere eksemplare
 et takbrev fra de russiske myndigheter
 i Ukraina for hans innsats der og mange
 flere. Min mann var forundret og for-
 beret og han spurte meg hver gang hva
 det var blitt av hans arkiv på G. Jeg
 forsikret ham hver gang at jeg intet hadde
 roit og jeg visste heller ikke på det tids-
 punkt at andre hadde fjernet resten.

Da jeg til min store fortvi-
 lelse fikk vite fra Per Jahr i 1946 at min mands
 arkiv var fjernet ~~for~~ av de menn som var på
 Geule (Per Jahr, Østing, Aalholm, Aastorp og
 Wik?) ^{og Jim Dyrnes og Gerd} for å bringe det i sikkerhet, satte jeg
 meg i forbindelse med Gerd de Joran neontmann og ba
 dem komme med sine skriftlige forklaringer om
 ang. denne sak.

x) Han kunne ~~ha~~ at fordi så mange for ham
 fordelaktige papirer ikke kom frem i retten
 ble ikke hans sak tilstrekkelig oppklart.

Erklæring og ved siden
~~Kontrolltype~~ Springer

~~Erklæring~~
Kaptein L. H. S.

adv. ~~Støyen~~

memoriarer
memoriarer